

Prohlášení EAPN ČR v době pandemie COVID-19 k Mezinárodnímu dni za odstranění chudoby

Od roku 1992 je na základě usnesení Valného shromáždění Organizace spojených národů 17. říjen připomínán jako Mezinárodní den za odstranění chudoby. Evropská síť proti chudobě v České republice (EAPN ČR) se při příležitosti tohoto dne v roce 2020 obrací k veřejnosti s následujícím prohlášením:

V době koronavirové pandemie se úsilí o zmírňování chudoby a sociálního vyloučení stává i v České republice ještě důležitějším úkolem než dříve. Ačkoliv podíl lidí žijících v chudobě je dlouhodobě v České republice ve srovnání s ostatními zeměmi Evropské unie velmi nízký (10 – 15 %), velmi početná skupina obyvatel ČR má příjmy ve výši, která je jen těsně nad příjmovou hranicí chudoby (odhaduje se až třetina obyvatelstva). **V důsledku protiepidemických opatření je tedy příliš mnoho lidí ohroženo nedostatkem hmotných prostředků k zdravému a důstojnému životu.** Pokud lidé pracují za minimální mzdu nebo lehce nad minimální mzdou, nejsou schopni si z ní pokrýt základní potřeby, obzvláště nyní v době epidemie COVID-19. Mezi základní lidské potřeby podle Evropského pilíře sociálních práv, který přijaly všechny státy Evropské unie na summitu ve švédském Goteborgu v prosinci 2017, patří zejména výživa, bydlení, hygiena, vzdělávání, zdravotní péče a sociální ochrana. **V ČR je však stále mnoho lidí, kteří k uspokojení těchto základních potřeb nemají snadný přístup a koronavirová epidemie jejich počet výrazně zvýší!**

V České republice chudobu v současné době nejčastěji způsobuje nezaměstnanost, špatně placená práce související s nízkou minimální mzdou, bytová nouze a zadlužení následované exekucí. Při předcházení situacím, které vedou lidi k chudobě, sehrává důležitou roli sociální práce. EAPN ČR upozorňuje na to, že v České republice jsou nestátní poskytovatelé sociálních služeb trvale v nejistotě, zda sociální práce bude dostatečně financována i v následujícím roce. Přitom navíc nyní hrozí, že financování projektů nestátních organizací z Evropského sociálního fondu bude v nadcházejícím programovacím období zkráceno na polovinu.

Připojujeme dva příklady konkrétních situací, do kterých se lidé dostávají:

- Čtyřčlenná rodina má celkové měsíční příjmy 23608 Kč (otec jako pomocný dělník si vydělá čistou mzdu 15008 Kč, matka na rodičovské dovolené s druhým dítětem pobírá 7000 Kč, přídatky na obě děti činí 1600 Kč). Rodina v tomto případě nemá nárok na jiné sociální dávky. Náklady nájmu a služeb za dvoupokojový byt v Praze činí 17600 Kč měsíčně. Na další náklady (strava, hygiena, léky, doprava atd.) zůstává rodině pouze 5808 Kč, tedy na osobu 1452 Kč. Samoživitel(ka) s dětmi by náklady bydlení nebyla schopna pokrýt.
- Nemá-li člověk prostředky k zajištění základních potřeb, může požádat o hmotnou pomoc. Často však dochází k tomu, že pracovníci úřadu jsou motivováni k tomu, aby žadatelům rozmlouvali podání žádosti. Pokud je žádost akceptována, některé úřady nevyplácejí finanční pomoc okamžitě, ale se zpožděním až 30 dní. Lidé tak zůstávají dlouho bez peněz a zadlužují se.

EAPN ČR vyzývá orgány veřejné správy a politiky, aby v rámci překonávání důsledků epidemie COVID-19 rychle přijali opatření zaručující každému člověku odpovídající úroveň příjmů k pokrytí základních životních potřeb a současně posílili financování sociálních služeb zejména poskytovaných nestátními organizacemi. Současně děkuje veřejnosti i organizacím za to, že projevují solidaritu s lidmi, kteří nezbytnou výši příjmů nemají, a rozmanitým způsobem jim pomáhají.

Za EAPN ČR:

PhDr. Karel Schwarz, předseda, email: predseda@eapncr.org, tel. 777 716 632,
web: www.eapncr.org , Facebook: @eapncr